

Література

1. Оновлена оцінка потреб України на відновлення та відбудову (RDNA3): пресреліз від 25 лют. 2025 р. Світовий банк. URL: <https://www.worldbank.org/uk/news/press-release/2025/02/25/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released> (дата звернення: 29.04.2026).
2. Про публічно-приватне партнерство : Закон України від 01.07.2010 № 2404-VI : станом на 06 берез. 2025 р. Відомості Верховної Ради України. 2025. № 43–45. Ст. 192. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4510-20#Text> (дата звернення: 29.04.2026).
3. Реформа управління публічними інвестиціями (РІМ) : вебсайт. *Міністерство розвитку громад та територій України*. 2025. 06 січня. URL: <https://mindev.gov.ua/proiekty/reforma-upravlinnia-publichnyumu-investytsiiamy-pim> (дата звернення: 29.04.2026).

УДК 336.71

Войчишин Т.Я., здобувач вищої освіти,
Університет Григорія Сковороди в
Переяславі, м. Переяслав, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Ринок банківських послуг є однією з ключових складових фінансової системи держави, що забезпечує ефективний перерозподіл фінансових ресурсів, обслуговування економічних процесів та підтримку стабільності національної економіки. В умовах глобалізації, цифровізації та трансформаційних процесів, що відбуваються в Україні, особливого значення набуває дослідження сучасного стану та тенденцій розвитку банківського сектору.

Сучасний етап розвитку ринку банківських послуг в Україні характеризується високим рівнем динамічності, що зумовлено як внутрішніми, так і зовнішніми чинниками. До ключових внутрішніх факторів належать структурні зміни у банківській системі, впровадження новітніх фінансових технологій, підвищення вимог до якості банківських послуг та зростання конкуренції між фінансовими установами. Зовнішні чинники пов'язані з впливом глобальних фінансових тенденцій, інтеграційними процесами та кризовими явищами в економіці [1].

Однією з визначальних тенденцій сучасного розвитку банківського сектору є його цифровізація. Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій сприяє трансформації традиційних банківських послуг, появі нових продуктів та каналів обслуговування клієнтів. Активно розвиваються дистанційні банківські послуги, мобільний банкінг, інтернет-банкінг, а також використання штучного інтелекту у сфері фінансових послуг [2].

Важливою характеристикою сучасного стану ринку банківських послуг є підвищення рівня безготівкових розрахунків. Протягом останніх років спостерігається стійка тенденція до зростання частки безготівкових операцій, що свідчить про поступову зміну поведінки споживачів та підвищення рівня довіри до банківської системи. Це також сприяє підвищенню прозорості фінансових операцій та зниженню рівня тіньової економіки [3].

Суттєвий вплив на функціонування ринку банківських послуг в Україні має діяльність Національний банк України, який здійснює регулювання та нагляд за банківською системою. У сучасних умовах регуляторна політика спрямована на забезпечення фінансової стабільності, підвищення стійкості банків, захист прав споживачів фінансових послуг та впровадження міжнародних стандартів банківської діяльності [1].

В умовах воєнного стану функціонування ринку банківських послуг в Україні зазнало суттєвих трансформацій, що були зумовлені як внутрішніми економічними викликами, так і зовнішніми загрозами, пов'язаними з повномасштабною агресією. Незважаючи на високий рівень невизначеності, ризиків та обмежень, банківська система України продемонструвала значний рівень стійкості, адаптивності та здатності до оперативного реагування на кризові явища. Це стало можливим завдяки своєчасним заходам регулятора, ефективній координації між фінансовими установами та впровадженню антикризових механізмів управління [4].

Важливим досягненням стало забезпечення безперебійного функціонування платіжної інфраструктури, що є критичною умовою стабільності фінансової системи. Банки продовжили виконувати свої основні функції, зокрема здійснення розрахунково-касового обслуговування, проведення платежів, обслуговування рахунків клієнтів та забезпечення доступу до готівкових коштів. Навіть в умовах перебоїв з електропостачанням та кіберзагроз було забезпечено стабільну роботу платіжних систем, банкоматів та онлайн-сервісів, що свідчить про високий рівень технологічної готовності банківського сектору.

Особливу роль у забезпеченні стабільності банківської системи відіграло підтримання доступу населення та бізнесу до фінансових ресурсів. Банки

продовжували кредитування окремих секторів економіки, забезпечували можливість користування депозитними продуктами, а також впроваджували спеціальні програми підтримки клієнтів, які постраждали від воєнних дій. Це сприяло збереженню довіри до банківської системи та запобіганню панічним настроям серед населення.

Крім того, важливим аспектом стало оперативне впровадження цифрових рішень, що дозволило мінімізувати вплив фізичних обмежень на доступ до банківських послуг. Активне використання мобільного та інтернет-банкінгу забезпечило безперервність обслуговування клієнтів, незалежно від їхнього місця перебування. Це підтверджує тенденцію до посилення ролі цифровізації як ключового фактору стійкості банківського сектору.

Разом з тим, сучасний стан ринку банківських послуг характеризується наявністю низки проблем. Серед них можна виділити високий рівень конкуренції, що зумовлює необхідність постійного вдосконалення банківських продуктів, підвищення якості обслуговування клієнтів та оптимізації витрат. Крім того, актуальними залишаються питання підвищення фінансової грамотності населення, забезпечення кібербезпеки та захисту персональних даних клієнтів [2].

Особливу роль у розвитку ринку банківських послуг відіграють фінансові інновації. Впровадження фінтех-рішень, розвиток цифрових платформ, використання блокчейн-технологій та автоматизація банківських процесів сприяють підвищенню ефективності банківської діяльності та розширенню спектру послуг. Це дозволяє банкам більш ефективно реагувати на потреби клієнтів та адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі [5].

Перспективи розвитку ринку банківських послуг в Україні пов'язані з подальшою цифровізацією, інтеграцією у світовий фінансовий простір, підвищенням рівня конкуренції та розвитком нових фінансових продуктів. Важливим напрямом є також удосконалення регуляторної політики, що має забезпечити баланс між стабільністю банківської системи та стимулюванням її розвитку.

Таким чином, сучасний стан ринку банківських послуг в Україні характеризується високим рівнем динамічності, цифровою трансформацією та адаптацією до кризових умов. Основними тенденціями його розвитку є цифровізація банківських послуг, зростання безготівкових розрахунків, впровадження фінансових інновацій та підвищення ролі регулятора у забезпеченні стабільності банківської системи.

Подальший розвиток ринку банківських послуг має бути спрямований на підвищення його ефективності, забезпечення фінансової стабільності,

впровадження сучасних технологій та адаптацію до нових економічних умов, що дозволить забезпечити сталий розвиток фінансової системи України.

Література

1. Звіт про фінансову стабільність. Національний банк України. Грудень 2025. URL: <https://bank.gov.ua>.
2. OECD. *Digital Transformation in Financial Services: Issues for Monetary Policy and Financial Stability*. 2024. URL: <https://www.oecd.org>.
3. Статистика готівкового та безготівкового обігу. Національний банк України. 2025. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic>.
4. World Bank. *Global Financial Development Report: Financial Services in the Digital Age*. Washington, DC, 2024.
5. Яременко О. В. Трансформація банківських послуг в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 48.

УДК 658.15:336

Гончарук С.А., здобувач вищої освіти
Університет Григорія Сковороди в
Переяславі, м. Переяслав, Україна

ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах розвитку економіки ефективне управління діяльністю підприємства набуває особливого значення, що зумовлено високим рівнем конкуренції, нестабільністю зовнішнього середовища та необхідністю швидкого прийняття управлінських рішень. У цьому контексті важливим інструментом забезпечення ефективності функціонування підприємства виступає фінансовий контролінг, який дозволяє інтегрувати процеси планування, обліку, аналізу та контролю у єдину систему управління [1].

Фінансовий контролінг у науковій літературі розглядається як система управління фінансовими результатами діяльності підприємства, що спрямована на досягнення стратегічних і тактичних цілей шляхом координації фінансових потоків, оптимізації витрат та підвищення ефективності використання ресурсів [2]. Його основною метою є забезпечення фінансової стабільності підприємства та підвищення результативності управлінських рішень.